

Itä-Suomen sosiaalityöpäivät Kuopiossa 9. ja 10.11.2009

Esittäjä

Tero Ristimäki, puheenjohtaja

Aihe

Sosiaalitakuu kuntatalouden puristuksessa, säästöt ja henkilöstön asema

Valitse saako tiivistelmän julkaista ISON nettisivuilla osiossa:

Tapahtumat – Itä-Suomen sosiaalityöpäivien materiaalit

Kyllä Ei

Tiivistelmän tekstille on varattu tilaa yhden A4:n verran. Ylimenevää tekstiä ei voida huomioida. Tiivistelmät jaetaan päivillä kaikille osallistujille.

Tiivistelmä

Sosiaaliala on ollut tämän vuoden yhteiskuntamme ainoa kasvuala. Teollisuuden tilauskirjat ovat talouslaman myötä tyhjentyneet. Sosiaalialan tilauskirjat ovat sen sijaan täyttyneet ja varauksia tehdään jo ensi vuodelle.

Kunnissa sosiaalitakuu takkuaa. Toimeentulotukijonot ovat arkipäivää. Asiakkaat saavat odottaa päätöksiä. Lastensuojeluilmoitusten määrä kasvaa yhä edelleen. Lastensuojelun määräraajat paukkuvat ja palvelusuunnitelmat ovat jääneet usein tekemättä kunnolla. Sijaishuollossa ei ehditä käydä sijoituspaikoissa tapaamassa lapsia ja tehdä työtä lapsen verkoston kanssa. Uudesta vammaispalvelulain määräaikojen toteutumisesta ei ole vielä kokemuksia.

Talentia vaatii sosiaalitakuun toteuttamista kaikissa kunnissa, kaikkien kansalaisten kohdalla. Vallitsevassa taloustilanteessa kyse on kuntapäätäjien tekemistä arvovalinnoista: halutaanko tehdä kaikki voitava, jotta kuntalaiset saavat lakisääteiset palvelut. On kohtuutonta, että päättäjät eivät välitä lamasta kärsivien palveluista. Yhtä kohtuutonta on, että valtaisan työtaakan alla olevia sosiaalialan työntekijöitä uhkaillaan, kiristetään ja syyllistetään kunnissa säästötalkoisiin.

Ikävä kyllä näyttää siltä, että kuntapäätäjät ja kuntien johto eivät ole riittävästi ottaneet huomioon sosiaalitakuun velvoittavuutta, kun ovat tehneet alimitoitetuiksi tiedettyjä talousarvioita ja päättäneet sosiaalialan henkilöstön lomautuksista. Valtion ja läänien viranomaisvalvonta on ollut heikkoa ja sanktioita on otettu käyttöön vasta sitten, kun vahinkoa on jo tapahtunut.

Oikeusasiamies on todennut tämän vuoden tammikuussa, että virkarikossyytteiden harkinta on mahdollinen, jos kunnan virkamiehet ja päättäjät eivät toimi riittävästi sosiaalitakuun toteutumiseksi. Onko sosiaalitakuu haettava rikosoikeuden kautta? Mikä kunta on ensimmäinen, jonka päättäjät joutuvat käräjille vastaamaan päätöksistään?

Sosiaalialan ammattijärjestö Talentia on pyrkinyt vaikuttamaan kaikkiin lomautussuunnitelmiin, jotka koskevat sosiaalitoimen henkilöstöä oli kyse sosiaalitoimistoista tai päivähoidosta. Kyse on paitsi kuntalaisten oikeudesta saada palvelut ajallaan, myös työntekijöiden oikeudesta tehdä työtä sairastumatta liiallisen työmäärän vuoksi.